



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **M. A. M. E. E.**
st. příslušnost: Egyptská arabská republika
zastoupený advokátkou JUDr. Barborou Daňkovou
sídlem Mariánská 845/4, 779 00 Olomouc

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Loretánské náměstí 101/5, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2019, č. j. X, ve věci nového
posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o **nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza** podle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
2. Spor mezi účastníky řízení byl v posuzovaném případě zejména o účelovosti sňatku.
3. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** vysvětlil, že postupoval v souladu s doporučením Komise k lepší transpozici a aplikaci směrnice 2004/38/ES [Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009 č. COM (2009) 313 final] a Sdělením Komise Evropskému parlamentu a Radě č. COM (2014) 604 final (dále i jen „sdělení“), jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními

příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU (dále i jen „Příručka pro účelové sňatky“).

4. Žalovaný nejdříve zkoumal, zda existují **indikativní kritéria**, která poukazují na to, že zneužití práv Společenství je nepravděpodobné:

1) Nelze konstatovat, že by žalobce sám získal bez problémů právo pobytu v zemích EU. Žalobce nikdy necestoval do zemí EU. Dříve pracoval jako lifeguard na pláži (dle svého vyjádření), dle vyjádření manželky podával na pláži ručníky. Nyní pracuje jako řidič v řeznictví. Je jasné, že v případě podání standardní žádosti o vízum by byl považován za ekonomického migranta.

2) Pár se seznámil během dovolenkového pobytu občanky EU/ČR v Egyptě. Po této sedmidenní návštěvě Egypta přicestovala občanka EU/ČR do Egypta v červenci 2018 na 13 dní. Další návštěva již byla za účelem realizace sňatku. Pár tedy spolu před svatbou strávil 20 dní.

3) Pár nepřijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností.

4) Manželství bylo uzavřeno v listopadu 2018. Manželství tedy dosud netrvá dlouhou dobu.

Na základě hodnocení výše uvedených skutečností žalovaný konstatoval, že *prima facie* nelze konstatovat, že manželství nebylo uzavřeno účelově.

Zastupitelský úřad Káhira (dále jen „ZÚ“) provedl šetření, které zahrnovalo paralelní pohovor se žalobcem a jeho manželkou. ZÚ si během řízení vyžádal předložení důkazů o cestách manželky žalobce do Egypta, doklad o vlastnictví bytu a ukázkou vzájemné komunikace. ZÚ tedy své rozhodnutí založil na poznatcích z několika zdrojů.

Mezi manžely existuje prokazatelná jazyková bariéra. V žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza žalobce uvedl, že je schopen komunikovat v anglickém jazyce, ale nikdy by se neodvážil vést takto důležitý pohovor bez tlumočníka. Tuto námitku žalovaný odmítl. Žalobce tlumočníka na začátku pohovoru nevyžadoval. Pracovník konzulátu začal žadateli klást otázky. Nejprve položil otázku: Byl jste v minulosti ženatý, máte děti? Této otázce žalobce neporozuměl a následně uvedl, že byl ženatý, jeden rok. Další otázka byla: Kdy jste se rozvedl? Této otázce žalobce opět neporozuměl. Třetí otázka byla: Jste ženatý poprvé nebo podruhé? Žalobce odpověděl, že podruhé. Po těchto odpovědích bylo zřejmé, že žalobce není schopen vést pohovor v angličtině, a proto byl povolán tlumočník.

Jestliže žalobce nebyl schopen odpovídat na základní otázky týkající se jeho rodinného stavu, musel žalovaný dát zapravdu ZÚ, že jazyková bariéra mezi manžely existuje, neboť žalobce není schopen hovořit ani česky ani anglicky. Žalobce navíc sám přiznal, že ke komunikaci používá překladáč. Jazykovou bariéru dále dokazovala i předložená chatová komunikace, kterou si ZÚ vyžádal. Tato komunikace se omezuje pouze na opakované vyznávání lásky.

Žalobce je prokazatelně ve složité sociální situaci a bez jasné ekonomické perspektivy ve své rodné zemi. V minulosti pracoval dle svých slov jako lifeguard na pláži, dle slov své manželky rozdával turistům ručníky. V současné době pracuje jako řidič. Žalobce žádá o vízum na tři měsíce, přičemž tvrdí, že si v práci vezme dovolenou. Jestliže může žalobce na tři měsíce opustit své zaměstnání, nemůže se jednat o stabilní pracovní pozici. Žalobce tvrdil během pohovoru, že je vlastníkem bytové jednotky. Toto vlastnictví však nijak nedoložil. Předložená smlouva vlastnické právo nedokládá. K žádosti o nové posouzení

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

důvodů neudělení víza žalobce přiložil potvrzení egyptského ministerstva spravedlnosti, které má vlastnické právo prokazovat. Žalovaný k tomuto dokumentu nepřihlížel, neboť se jednalo o novou skutečnost ve smyslu § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobce může tento dokument předložit v případě podání nové žádosti o vízum.

Mezi manžely byl během pohovoru zaznamenán rozpor ohledně zájmu obou manželů. Manželka žalobce uvedla, že oba mají rádi cestování. Žalobce však uvedl, že cestování nemá rád, protože se necítí rád jako cizinec. Žalobce naopak uvedl, že společným zájmem je fotbal, který však manželka žalobce vůbec nezmínila.

ZÚ správně žádost o vízum zamítl v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) a f) zákona o pobytu cizinců, podle kterého rodinnému příslušníkovi občana EU, který sám není občanem EU a na území hodlá cestovat společně s tímto občanem EU nebo cestovat za tímto občanem, který již na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství.

5. **Žalobce v žalobě** namítal, že do zemí EU zatím necestoval a o vízum nežádal, protože neměl důvod. Nyní zcela logicky má zájem poznat rodinu manželky. Její maminku osobně zná a s babičkou se zná zatím pouze přes telefonní videohovory. Žalovaný presumuje skutečnosti, které nemají oporu v provedeném dokazování.
6. Žalobce nevidí rozpor ani v tvrzení, že pracoval jako lifeguard na pláži, přičemž manželka uvedla, že podával ručníky. Pracovní pozice lifeguard, kterou žalobce v minulosti vykonával, v sobě zahrnuje i roznos ručníků a pomoc s lehátky. Je pravda, že v současné době žalobce pracuje jako řidič v řeznictví, ale důrazně se ohradil proti tomu, že by měl být považován za ekonomického migranta.
7. Na seznámení s manželkou během její dovolené žalobce neviděl nic negativního. Vztah s manželkou byl od počátku velmi intenzivní a manželka za žalobcem do Egypta létá velmi často, a to i na několik měsíců, takže se dá říci, že v Egyptě je skoro častěji než v České republice. Pokud by bylo manželství účelové, stěží by tak činila. Důvod proč se svatbou výrazně neotáleli, byl nejen, že se mají s manželkou skutečně velmi rádi, nýbrž chtěli spolu být i oficiálně a že se s manželkou snaží o miminko a přejí si, aby se narodilo do úplné rodiny. Není dána žádná norma, po jak dlouhé známosti se budoucí manželé mohou nechat oddat. S manželkou si volají i patnáctkrát denně a žalobce ji seznámil se svou rodinou, u které i po nějakou dobu bydleli.
8. Hypotéku, půjčku nebo úvěr si s manželkou nevzali, protože k tomu ani jeden z nich nevidí žádný důvod a jejich majetková situace to nevyžaduje. Rodina žalobce vlastní několik nemovitostí a žalobce sám vlastní byt, což správnímu orgánu dokládal. Žalobce považuje za dostatečný závazek uzavření manželství a pořízení si potomka.
9. V žádném evropském předpise není uvedeno, po jak dlouhou dobu má manželství trvat. O účelovosti manželství nic nesevčí. Pokud by bylo pravdivé tvrzení správního orgánu o prokazatelné jazykové bariéře, stěží by mohli manželé spolu denně komunikovat. Žalobce s manželkou komunikuje anglicky a samozřejmě se oba snaží postupně naučit alespoň základy rodné řeči toho druhého. Pokud si s manželkou nemohou vzpomenout na nějaké slovíčko, používají Google překladač. Podle žalobce jazykovou bariéru chatová komunikace nedokládá. Žalobce s manželkou si několikrát denně volají a chatovou komunikaci téměř nepoužívají. Na vyznávání lásky nevidí nic špatného.

10. Žalobce nesouhlasil s tvrzením, že je ve složité sociální situaci a bez jasné ekonomické perspektivy ve své rodné zemi. Toto tvrzení nemá oporu v provedeném dokazování. Žalobce je řádný občan Egypta, plní si veškeré občanské povinnosti, nemá žádné dluhy, vlastní byt a jeho rodina vlastní v Egyptě další nemovitosti, žalobce je řádně zaměstnán a má stálý příjem. Skutečnost, že je řidič, neznamená, že je ve složité sociální situaci. Tzv. schengenské vízum je vízum na dobu tří měsíců. To nelze žalobci vyčítat. Žalobce se může vrátit do vlasti i dříve. V práci si žalobce domluvil možnost, že pokud by vízum obdržel, že bude z pracovních povinností na tři měsíce omluven. Taková možnost existuje i v České republice a nehovoří o tom, že by pracovní místo bylo nestabilní. Pokud byl žalobce ubezpečen, že předložené listiny, včetně chatové komunikace mezi manžely, fotky či prokázání vlastnictví jsou v předloženém jazyce dostačující, je překvapivé, že absence překladů žalovaný žalobci vyčítá. Je absurdní posuzovat manželství podle toho, jestli si jeden z manželů při pohovoru vzpomněl na některý společný zájem.
11. Žalobce namítal porušení přezkumné činnosti správního orgánu a porušení základních zásad správního řízení. Žalovaný nad rámec zákona překročil rozsah své přezkumné činnosti v některých otázkách a nahradil činnost ZÚ, když vyhledával pro rozhodnutí další důvody, například k otázce, zda je ekonomický migrant, zda je ve složité sociální situaci. Toto tvrzení nemá oporu v provedeném dokazování. Dále žalovaný porušil zásadu legality, zásadu ochrany dobré víry a oprávněných zájmů, tvrzení skutečností bez dokazování, zásadu materiální pravdy (rozhodoval bez důkazů).
12. Žalovaný porušil zákon o pobytu cizinců, jmenovitě § 180e odst. 6 a § 20 odst. 5. Žalovaný neuvedl, jakým konkrétním způsobem se měl žalobce dopustit obcházení zákona, nevytýkal mu uzavření účelového manželství. To je zmíněno teprve až v napadeném rozhodnutí, nikoliv v rozhodnutí ZÚ.
13. Žalobce důrazně odmítl, že by uzavřel účelové manželství. Sdělení Komise případně příručky jsou pouhými doporučeními. K jednotlivým indikativním kritériím žalobce uvedl, že k tvrzení, že by bez problémů nezískal právo pobytu v členském státě EU, žalovaný neprovedl žádné důkazy. Mimo klasický civilní sňatek žalobce s manželkou uzavřel sňatek podle egyptského práva tzv. orfi a ten by spolu těžko uzavřeli, pokud by to spolu nemysleli vážně. K tvrzení ohledně společné domácnosti žalobce uvedl, že Egypt je kulturně zcela odlišná země než Česká republika a není zde obecně uznávané nesezdané soužití muže a ženy. Proto není možné, aby spolu například pár před svatbou dlouhodobě žil několik let, neboť egyptské zákony k tomu nejsou moc vstřícné. Žalobce s manželkou před uzavřením manželství žili, respektive přebývali zejména v domě žalobcovy rodiny. Po uzavření manželství spolu fakticky bydlí a sdílí společnou domácnost. Za dlouhodobý právní a finanční závazek žalobce považuje manželství. K dalším faktorům podle sdělení Komise žalobce uvedl, že za rok a půl za ním manželka byla šestkrát a nejednalo se o krátkodobé pobyty. Žádné rozpory ohledně osobních údajů a okolností prvního setkání nebo důležitých osobních informací týkajících se manželů nebyly shledány. Žalobce s manželkou mluví společným jazykem, a to angličtinou. Žádné věno si za účelem sňatku nedávali. Žalobce se žádného účelového sňatku v minulosti nedopustil. Žalobce rozvíjí s manželkou partnerský život po celou dobu, kdykoliv je to jen možné a dělají vše pro to, aby v budoucnu brzo přivítali dalšího člena rodiny. Žalobce věří, že se s manželkou nikdy nerozvede, zůstane s ní napořád. Pouhá skutečnost, že se pár seznámil na dovolené, automaticky neznamená, že by city partnerů neměly být opravdové nebo že by nešlo o skutečný vztah. Správní orgán přenáší důkazní břemeno na žalobce, ale podle sdělení Komise je důkazní břemeno na členských státech, což se v daném případě nestalo.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

Žalobce namítl, že žalovaný nerespektoval judikaturu (věc C-503/03 Komise Evropských společenství v. Španělské království nebo věc C-84/12 R. Koushkaki v. Bundesrepublik Deutschland). Je zde konstrukce děleného důkazního břemene a nemůže-li žalovaný prokázat, že manželství bylo uzavřeno výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu, měl by žádosti o vízum vyhovět.

14. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** nesouhlasil s tím, že je nepodstatná skutečnost, že se žalobce s manželkou seznámil na dovolené v Egyptě. Sdělení a Příručka pro účelové sňatky seznámení během dovolenkového pobytu občanů EU považuje za typický způsob tzv. marriage by deception. Žalovaný tento způsob seznámení, který je typický pro Maroko a je rozšířený v zemích Maghrebu a označovaný jako bezness, nemůže pominout.
15. Žalovaný odkázal na bod 30 rozsudku Krajského soudu v Plzni sp. zn. 57 A 131/2015 a na aplikaci čl. 4.2. sdělení, tedy na to, že jedno z indikativních kritérií je skutečnost, zda by žalobce, který je státním příslušníkem třetí země, bez problémů získal právo pobytu sám nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU. Pokud by žalobce nezískal vízum na základě nedostatečného ekonomického zázemí a nesplnil tak jedno z indikativních kritérií podle čl. 4.2. sdělení, pak jsou dle názoru soudu tyto poznatky relevantní i v rámci posuzování žádosti o vízum rodinného příslušníka občana EU.
16. Složitá sociální situace je jako indikativní kritérium výslovně zmíněna v Příručce pro účelové sňatky. ZÚ a žalovaný považují sociální a ekonomickou situaci žalobce za složitou, což je důvodem, proč žalobce záměrně ve svém pracovním prostředí (turistické odvětví) vyhledával známost s občankou EU/ČR. Manželka pracovní pozici žalobce označila výslovně jako „roznašeč ručníků“. Žalobce tvrdil, že má „industrial diploma“ a své vzdělání charakterizoval tak, že „když je nějaké auto rozbité, tak umí vyrobit díl, umí opravit součástky“. Manželka žalobce uvedla, že její manžel je „zřejmě vyučen a měl by mít něco jako výuční list“. Této profesi se však žalobce nikdy nevěnoval. V době seznámení pracoval v turistickém odvětví a nyní pracuje jako řidič. Žalobce během pohovoru tvrdil, že chce jet do ČR na tři měsíce. Pokud by žalobce měl stále dobře placené zaměstnání, stěží by mohl na tři měsíce tuto práci opustit. Na základě uvedeného správní orgány dospěly k závěru, že pokud by žalobce podával žádost jako běžný žadatel, tj. bez privilegovaného statusu rodinného příslušníka občana EU, žádost by byla zamítnuta, neboť žalobce nemá ve své domovské zemi dostatečné ekonomické zázemí a byl by tak dán důvod podle čl. 32 odst. 1 písm. b) vízového kodexu, tj. existují důvodné pochybnosti o úmyslu žalobce opustit území členských států před skončením platnosti víza.
17. Žalovaný uvedl, že nesouhlasí s tvrzením žalobce, že překročil rozsah své přezkumné činnosti a nahrazoval činnost ZÚ, když sám vyhledával pro rozhodnutí další důvody pro zamítnutí žádosti. Žalovaný ve svém rozhodnutí nemůže pouze opsat rozhodnutí ZÚ nebo stroze konstatovat, že rozhodnutí ZÚ bylo věcně správné. Jakkoliv se na napadené rozhodnutí nevztahuje § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), musí obsahovat vlastní úvahy o tom, proč má za to, že zamítací důvody uvedené v § 20 odst. 5 zákona o pobytu cizinců jsou dány.
18. Žalobce tvrdil, že sdělení a Příručky pro účelové sňatky jsou pouhými doporučeními a napadené rozhodnutí má být opřeno o zákony a argumenty, a nikoliv pouhá doporučení. K této otázce se již vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku sp. zn. 7 Azs 326/2014, kde v bodě 28 konstatoval, že praxe, kdy za účelem jednotné interpretace a aplikace unijního práva správní orgány přihlížejí také k právně nezávazným aktům orgánů

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

EU (tzv. soft law), poskytujícím bližší interpretační rámec, není nijak výjimečná. Zvláště použití soft law při posuzování účelovosti manželství Nejvyšší správní soud opakovaně podpořil.

19. **Žalobce v replice** namítl, že jev označovaný jako „bezness“ je typický v Maroku, zejména v oblasti Maghrebu a na Egypt se nevztahuje. Žalovaný se dopustil libovůle a nezákonně přenesl důkazní břemeno na žalobce. Seznámení páru během dovolené není ani jedním z indikativních kritérií podle evropské legislativy.
20. Ekonomická situace žalobce nemůže být důvodem pro odmítnutí udělení krátkodobého víza. Ekonomická situace žalobce není složitá. Žalobce je řádným občanem Egypta, platí všechny daně a poplatky, je zaměstnaný, potvrzení o zaměstnání, včetně souhlasu zaměstnavatele o poskytnutí tříměsíčního volna za účelem návštěvy rodiny v ČR a možnost se znovu začlenit do práce přiložil k žalobě. Žalobce vlastní nemovitost, je zcela soběstačný a může se postarat i o svou manželku, což v Egyptě činí. Žalobce se nestydí za to, že pracuje v řeznictví jako řidič a brojil proti tomu, aby byl žalovaným kvalifikován jako osoba se složitou sociální a ekonomickou situací. Žalobce neviděl důvod, proč by neměl v případě klasické žádosti získat bez problémů právo pobytu. Žalobce se dále bránil nařčení z toho, že by údajně záměrně vyhledával známost s občankou ČR z důvodu složité sociální situace. K tomu nejsou ve spise žádné důkazy.
21. Žalobce brojil proti selektování důkazů a vybírání pouze těch, které mají nasvědčovat správnosti přijatých závěrů a nezohledňují ty, které předložil žalobce, nebo vyšly najevo z prováděného dokazování. V rozhodnutí žalovaného není uvedeno, že manželka žalobce ho za dobu necelých dvou let v Egyptě navštívila sedmkrát a průměrná délka jejího pobytu je minimálně jeden měsíc; minulý rok strávila v Egyptě jen v létě více než dva měsíce. Totéž platí pro skutečnost, že s manželkou uzavřeli sňatek orfi či že následný civilní sňatek slavili s rodinou žalobce. To svědčí o vážném vztahu.
22. Žalobce poukázal na to, že žalovaný v citaci rozsudku Nejvyšší správního soudu sp. zn. 7 Azs 326/2017 nezmínil druhou část výkladu, kde soud uvedl, že nelze z právně nezávazných sdělení vycházet mechanicky a je třeba přihlídnout ke všem relevantním okolnostem konkrétního případu; nelze slepě následovat indikativní kritéria a je třeba posoudit všechny skutečnosti komplexně, přičemž se lze od indikativních kritérií odchýlit a lze dospět k závěru, že jde o manželství skutečné.
23. Žalobce uráží, pokud někdo hovoří o jeho manželství jako o účelovém. Žalobce se s manželkou již delší dobu snaží o založení rodiny (více než dva roky). Manželce byla diagnostikována tzv. primární sterilita, a proto jsou nuceni absolvovat jak v Egyptě, tak manželka v ČR nepříjemná lékařská vyšetření. K tomu žalobce přiložil zprávu gynekoložky MUDr. E. M.
24. **Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
25. Soud zjistil **ze správního spisu** ve vztahu k žalobním námitkám, že žalobce požádal o schengenské vízum dne 27. 5. 2019 a téhož dne ZÚ provedl pohovor s žalobcem a jeho manželkou J. E. K. Podle oddacího listu manželé byli oddáni 25. 9. 2018.

26. Podle **záznamu z pohovoru se žalobcem** na dotaz, zda byl v minulosti ženatý a má děti, žalobce odpověděl, že nerozumí otázce, sděluje, že ano, byl ženatý, jeden rok. K dotazu, kdy se rozvedl, žalobce uvedl, že nerozumí otázce. Na dotaz, jestli je ženatý poprvé nebo podruhé, žalobce uvedl, že podruhé. Z obavy, že žalobce nerozumí ani jedné otázce, byla přivolána k pohovoru tlumočnice ZÚ. K opakovaným dotazům žalobce uvedl, že nikdy předtím nebyl ženatý a že u manželky se jedná o její první manželství. K dotazu na seznámení žalobce uvedl, že „se seznámili v Hurghadě dne 19. 5. 2018, kde žalobce pracoval jako lifeguard na hotelové pláži a tam se seznámili. Strávili spolu následných sedm dní. Následně odjela na 1,5 měsíce a následně se vrátila do Hurghady a zde měli orfi sňatek. Odjela na tři měsíce a pak se vrátila do Káhiry, kde se oficiálně vzali. Bylo to v říjnu 2018. Následně odjeli do Kafr El Sheikh. Během těch tří měsíců v ČR zařizovala veškeré nutné dokumenty pro svatbu. K dotazu, jak dlouho žili před a po svatbě ve společné domácnosti, žalobce uvedl, že „před svatbou spolu nežili. Při jejích návštěvách před svatbou spala v hotelu a jen se stýkali. Ve společné domácnosti nežili. Když se vzali orfi, tak spolu strávili 21 dnů. Byli částečně u něho v Kafr a částečně v Káhiře, kde vyřizovali dokumenty nutné ke svatbě. Částečně také byli v Hurghadě. K dotazu, jak často a jakou formou spolu jsou v kontaktu a jakým jazykem komunikují, zda se žalobce učí česky nebo anglicky, žalobce uvedl, že když zde není, tak spolu komunikují pomocí internetu - Messenger, videohovory. Komunikují spolu trochu v angličtině a trochu v češtině. Plánuje se naučit česky. K dotazu, proč už nezačal, když už se znají rok, žalobce uvedl, že chce, ale je zde problém, protože nenašel nikoho, kdo by ho naučil. Stáhl si aplikaci a učí se slovíčka. Používal také Google Translator. K výzvě, aby sdělil jméno aplikace, kterou si stáhnul a kterou používal, žalobce uvedl, že Google Translator. K poznámce ZÚ, že v Hurghadě je hodně Čechů, kteří žalobci mohou pomoci s kurzy a v Káhiře je fakulta českého jazyka, kde by mohl někoho sehnat, žalobce uvedl, že už nepracuje v Hurghadě, nyní pracuje v Kafr, kde nikdo není. K dotazu, kdo navrhl sňatek, kdy a kde přesně proběhl a kdo šel za svědky, žalobce uvedl, že „sňatek navrhl on, ona se také chtěla vzít, ale on s tím začal. Orfi se konalo v srpnu 2018 a svědci byli jeho kolegové z práce D. a A. A. Oficiální sňatek se konal v říjnu 2018 a svědci byli M. Y., švagr a u dalšího si nepamatuje jméno, je asistent právníka. K dotazu, zda byla svatební hostina, žalobce uvedl, že byly zde dvě malé party s jeho rodinou. Nejdříve v Káhiře, kde to bylo větší, přítomní byli přátelé a členové rodiny. Následně se konala další party v Kafr. Zde to bylo jen s jeho rodinou. Současně s tím také slavili jeho narozeniny. Bylo to 12. 10. 2018. K dotazu, jaký má příjem, žalobce uvedl, že pracuje jako řidič v řeznictví jeho příbuzného. Je vzdáleným příbuzným majitele řeznictví. Příjem je asi 5000 EGP. Záleží, kolik je práce během jeho směny. Na dotaz „A vaše manželka?“ žalobce uvedl, že „pracuje v pojišťovně, pojišťuje auta a byty, dále neví, co tam dělá. Jejím cílem je přinášet více a více klientů“. Na dotaz, jaké jsou jeho poměry a zázemí, žalobce uvedl, že vlastní byt v rodinném domě v Kafr a má nájemní smlouvu. Na dotaz na majetkové poměry manželky žalobce uvedl, že nic nemá, ani auto, ona bydlí s její matkou, ona si pronajímá byt, kde ale nebydlí. Na dotaz, zda ho podporuje jeho manželka finančně nebo on ji a pokud ano, jak, žalobce uvedl, že když je ona v Egyptě, tak ji podporuje finančně, platí za ni. Když je ona v ČR, tak je finančně odpovědná sama za sebe. Na dotaz, kde budou v budoucnu bydlet, žalobce uvedl, že ještě neví. Bude záležet, jak bude chtít ona. Nemají plán, nerozhodli se. Na dotaz, jaké je jeho nejvyšší dosažené vzdělání, žalobce uvedl „industrial diploma – studoval stroje. Když se nějaké auto rozbije, tak umí vyrobit díl. Umí opravit součástky“. Na dotaz na dosažené vzdělání manželky žalobce uvedl: ekonomický diplom. Na dotaz na titul žalobce uvedl, že manželka má titul ekonomického inženýra. K dotazu na záliby žalobce uvedl, že rád rybaří, dívá se na

televizi, plave, hraje fotbal. Je dobrým plavcem a fotbalistou. Na dotaz na manželčiny zájmy žalobce uvedl fotbal, čtení. Ona má ráda Justina Biebera. Na dotaz na společné zájmy žalobce uvedl, že společným zájmem je fotbal, společně se koukají na zápasy. Společně fotbal nehrají. K dotazu, zda má rád cestování, žalobce uvedl: ne, ani ne. K dotazu, proč, žalobce uvedl, že se necítí rád jako cizinec. Na dotaz, kde všude byl, žalobce uvedl, že žil dva roky v Saúdské Arábii a tři roky v Jordánsku. Na dotaz, zda zná přátele manželky, žalobce uvedl, že zná „K., M., I. a K. Nikdy je nepotkal, zná je jen přes telefon. Občas s nimi mluvil přes telefon a má je jako facebookové přátele“. K dotazu, zda sympatizuje s nějakými politickými nebo jinými hnutími, žalobce uvedl, že ne. K dotazu, zda byl vyšetřován policií nebo zadržen, souzen nebo odsouzen pro nějaký delikt on a jeho manželka, žalobce uvedl, že ne, ani jeho manželka. K dotazu, zda žádal o vízum na ZÚ ČR nebo jiné ambasádě EU, žalobce uvedl, že do ČR nikdy, do Evropy ne, do Schengenu také ne. K dotazu, zda chce něco dodat, žalobce uvedl, že chce jet do ČR na tři měsíce, poznat v ČR rodinu manželky, mít tam malou svatební hostinu a oslavit jeho narozeniny. K dotazu, co bude s jeho zaměstnáním během tříměsíční návštěvy ČR, žalobce řekl, že si vezme tři měsíce dovolenou z práce, má finanční úspory. V závěru záznamu je uvedeno, že pohovor byl veden v anglickém jazyce s překladem do egyptské arabštiny. Žalobce s protokolem souhlasil a podepsal ho.

27. Podle **záznamu o pohovoru s manželkou žalobce** tato uvedla, že nebyla v minulosti vdaná a nemá děti a její manžel také nebyl ženatý a také děti nemá. K dotazu na okolnosti seznámení manželka žalobce uvedla, že byla na dovolené se svou matkou. Seznámili se v Hurghadě na pláži. On rozdával ručníky, tak se seznámili. Věnoval se jim na pláži. Následně šli všichni společně na kávu. Další den šli na večeři a následně spolu trávili každý den. Dne 19. 5. 2018 byla na dovolené na osm dní. Seznámili se hned první den a od té doby navštívila Egypt celkem pětkrát. Podruhé přijela v červenci a byla zde 15 dní. Na přelomu září a října 2018 asi 25 dní, v listopadu 10 dní a na přelomu prosince a ledna jeden měsíc a nyní je zde 48 dní, od 30. 4. 2019. Svatba se konala 25. 9. 2018. K dotazu, jak dlouho spolu žili před a po svatbě ve společné domácnosti, manželka žalobce uvedla, že když je u něj na návštěvě, tak vždy bydlí u něho v domě a stejně tomu tak bylo před svatbou. Před svatbou i po svatbě spolu trávili společný čas a žili ve společné domácnosti. Na dotaz, jak často a jakou formou jsou v kontaktu a jakým jazykem komunikují, manželka žalobce uvedla, že když není v Egyptě, tak mají spolu videohovory až 15x denně a komunikují spolu v anglickém jazyce. Na dotaz, zda se učí arabsky, manželka žalobce uvedla, že se učí arabštinu, jde to těžce, ale něco málo zná, jde o základy. On se také učí česky a matka manželky mluví běžně na žalobce česky, takže tím se učí. Na dotaz, kdo navrhl sňatek, kdy a kde přesně proběhl a kdo šel za svědky, manželka žalobce uvedla, že sňatek navrhl manžel, ona nad tím již dlouho uvažovala, z její strany se svatby nikdo nezúčastnil, sňatek proběhl v Káhiře a šlo o administrativní sňatek. Za svědka šel jemu žalobcův kamarád a jí žalobcův švagr. K dotazu na svatební hostinu manželka žalobce uvedla, že následovala hostina s manželovými sestrami a rodinou v Káhiře, následně u manžela doma v Kafr aš-Šaich s jeho rodinou. K dotazu, kde pracuje a jaký má příjem, manželka žalobce uvedla, že „je OSVČ v oblasti financí, v M. M. f. c. s. r. o., nabízí finanční poradenství a v průměru se její výdělek pohybuje asi kolem 28 000 Kč čistého“. Žalobce „dělá řidiče, rozváží kuřata, asi do restaurací, viděla i výrobní linku. V Hurghadě jako roznašeč ručníků už nepracuje, skončil krátce po její druhé návštěvě Egypta. K dotazu na majetkové poměry a zázemí manželka žalobce uvedla, že ona nic nevlastní, nevlastní žádnou nemovitost a příjmy pocházejí pouze z pracovní činnosti jako OSVČ. Žalobce vlastní bytovou jednotku v rodinném domě, kde žije s celou svou rodinou, tj. rodiči a Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

bratrem s rodinou. Na dotaz, zda ji podporuje žalobce finančně nebo ona jeho a pokud ano, jak, manželka žalobce uvedla, že hospodáři každý samostatně, ona má svůj účet a žádné finance mu neposílá. Na dotaz, kde budou do budoucna bydlet, manželka žalobce uvedla, že tuto otázku ještě neprobírali, nemají představu, prozatím v Egyptě, žalobce chce vízum, aby viděl ČR. K dotazu na nejvyšší dosažené vzdělání manželka žalobce uvedla, že má titul inženýr v oblasti ekonomie a žalobce je zřejmě vyučen, ona nerozumí tolik současnému egyptskému vzdělávacímu systému. On studoval 5 + 3 + 3 a měl by mít něco jako výuční list. K dotazu na její záliby manželka žalobce uvedla Egypt, historie, cestování, práce. Nejdál byla zde v Egyptě. K dotazu na zájmy žalobce manželka žalobce uvedla: myslí si, že také cestování. Přemýšlí, jaké další zájmy manžel má. Myslí si, že manžel rád vaří. Má rád také filmy. Na dotaz, kde všude byl, manželka žalobce uvedla hlavně v Mecce, jinak po Egyptě. Na dotaz na společné zájmy manželka žalobce uvedla, že filmy a návštěva celé rozšířené rodiny, často rádi navštěvují členy rodiny, také mají rádi kavárny. K dotazu, zda zná přátele žalobce, manželka žalobce uvedla: ano, některé, některé jí představil, v Hurghadě zná kamarády z pláže S. a A. a další. K dotazu, zda žalobce sympatizuje s nějakými politickými nebo jinými hnutími, manželka uvedla, že ne, že nic nepostřehla. K dotazu, zda byl vyšetřován policií nebo zadržen, souzen nebo odsouzen pro nějaký delikt, manželka žalobce uvedla, že ne, že doufá, že ne. Na tytéž dotazy k její osobě manželka žalobce uvedla, že ne. K dotazu, zda žalobce žádal v minulosti o vízum na ZÚ ČR nebo jiné ambasádě EU, manželka žalobce uvedla, že do ČR nikdy a ani ne do EU, je to poprvé, co žádá vízum do Evropy a EU. K dotazu: „Manžel je muslim, žádá Vás, abyste konvertovala?“ manželka žalobce uvedla: „Sama jsem byla zvědavá, zda bude něco žádat, ale není tomu tak“.

28. ZÚ v **rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení víza** uvedl skutečnosti z pohovorů se žalobcem a jeho manželkou a dále to, že žádost o vízum vyplňovala manželka žalobce a že ZÚ požádal o doložení z výpisu cest do Egypta a pobytů od seznámení na samostatném dokumentu se vstupními a výstupními razítky, doklad o vlastnictví bytu žalobce a ukázkou společné komunikace z různých období od seznámení. Z výpisu cest vyplynulo, že manželka žalobce pobývala v Egyptě 19. 5. 2018 až 26. 5. 2018, 4. 7. 2018 až 17. 7. 2018, 20. 9. 2018 až 16. 10. 2018 (svatba 25. 9. 2018), 9. 11. 2018 až 20. 11. 2018, 28. 12. 2019 až 20. 1. 2019 a 30. 4. 2019 až 18. 6. 2019.
29. Žalobce předložil sken smlouvy o smlouvě budoucí, podle které osoba určená k jednání se jménem M. E. prodá blíže nespecifikovaný majetek. Smlouva neobsahuje žádné úřední razítko či ověření. V titulu obsahuje „majetek“, a ne nemovitost či byt. Tvrzení z pohovoru vlastnictví bytu tak nebylo doloženo.
30. Po výzvě k doplnění žádosti se ozvala manželka žalobce a zaslala výpis video hovorů, bez jediného slova komunikace. Následně po další výzvě zaslala chatovou komunikaci, která výlučně sestává z vyznávání lásky.
31. ZÚ po vyhodnocení relevantních skutečností dospěl k závěru, že se žalobce dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území. Vedle toho ZÚ konstatoval i podvodné jednání, kdy bylo v pohovorech deklarováno vlastnictví bytu s cílem získat vízum k pobytu na území.
32. Argumentace v žádosti žalobce o nové posouzení důvodů neudělení víza je obdobná jako v žalobě.

33. **Při jednání soudu** zástupce žalovaného doplnil, že během vízového řízení byl se žadatelem i jeho manželkou proveden pohovor, který splňuje ty nejprísnější náležitosti ve vízovém řízení. Pohovor splňuje nároky, které zákon o pobytu cizinců klade na pohovor se žadateli o dlouhodobé vízum. To znamená, že zachycuje jednak otázky a odpovědi, dále jsou v protokolu o pohovoru uvedeny všechny přítomné osoby a žadatel svým podpisem stvrdil správnost obsahu záznamu. Během šetření byl žalobce vyzván k doložení cest manželky žadatele do Egypta a byl vyzván k předložení dokladu o tvrzeném vlastnictví bytu. Rozhodnutí je řádně odůvodněno a zde je třeba zdůraznit, že judikatura správních soudů potvrzuje, že na rozhodnutí o žádosti na nové posouzení důvodů neudělení víza podle § 180e zákona o pobytu cizinců se nevztahuje § 68 správního řádu. Rozhodnutí musí být věcně odůvodněno, nicméně nelze na něj klást takové nároky jako v řízeních, ve kterých se aplikuje správní řád. Rozhodnutí i s ohledem na jeho zvláštnosti, které jsou dány tím, že žadatel je cizinec a řízení probíhá v zahraničí, se nikdy nebude svou délkou ani blížit rozhodnutím například stavebních úřadů. Správní orgány své rozhodnutí opřely o poznatky zjištěné během šetření. Jedním z těchto poznatků byla skutečnost, že žalobce uzavírá sňatek s občankou ČR po setkáních, která svou délkou dosahovala pouze několika dnů. Po jednom sedmidenním setkání a jednom čtrnáctidenním setkání manželé neměli dostatek příležitostí poznat navzájem své charakterové vlastnosti coby předpoklad pro vážně míněné manželství. To podporuje podle názoru žalovaného i prokazatelná jazyková bariéra mezi manžely. S žalobcem byl pohovor zahájen v anglickém jazyce, nicméně po třech otázkách, kdy žalobce tvrdil, že je podruhé ženatý, bylo zřejmé, že tento jazyk neovládá. Během šetření byla na výzvu ZÚ předložena řada stránek ze vzájemné internetové komunikace, která existenci jazykové bariéry potvrzuje. Komunikace obsahuje neustálé vyznávání lásky, zcela chybí debata nad vážnějšími tématy. Během šetření byl žadatel rovněž vyzván k předložení dokumentů o vlastnictví bytu, ale dokument, který byl předložen během vízového řízení, vlastnictví bytu nepotvrzoval. ZÚ na základě informací o vzdělání žalobce a jeho pracovní historii dospěl ke správným závěrům, že žalobcovo sociální a ekonomické postavení v jeho rodné zemi není stabilní. K námitce žalobce, že správní orgány nejsou oprávněny zabývat se sociálně-ekonomickou situací žadatele, žalovaný odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Plzni sp. zn. 57 A 131/2015, ve kterém soud dospěl k závěru, že pokud jedno z tzv. indikativních kritérií svědčí proti závěru, že ze strany žadatele bylo manželství uzavřeno účelově, pak je namíste zabývat se jeho sociálním zázemím. Žalovaný má tedy za to, že bylo legitimní i legální zabývat se ekonomickou situací žadatele. Z tohoto šetření vyplynulo, že žadatel v době seznámení s občankou ČR pracoval v turistickém odvětví, které je v egyptských podmínkách značně nestabilní. Pracovníci zpravidla dostávají práci pouze v době turistické sezóny. Žalobce vypověděl, že pracoval v době seznámení jako plavčík (lifeguard), manželka žalobce však jeho pozici označila jako „roznášec ručníků“. Podle názoru žalovaného se jednalo nepochybně o zcela nekvalifikovanou a nestabilní práci. Pokud by žalobce opravdu pracoval v pozici kvalifikovaného plavčíka, nemohl se během své práce zabývat roznášením ručníků a věnovat se turistkám na pláži, jak v pohovoru uvedla manželka žalobce. K námitce, že způsob seznámení během dovolené příslušné evropské dokumenty neuvádí jako jedno z tzv. indikativních kritérií účelových sňatků, žalovaný uvedl, že sdělení komise č. 604 z roku 2014 výslovně uvádí, že pro sňatky označované jako tzv. podvodné sňatky je typické právě seznámení během dovolenkového pobytu občanky EU. Co se týče námítky, že záznam z pohovoru se žadatelem obsahuje nelogickou výpověď žalobce, že vlastní byt v rodinném domě a současně má nájemní smlouvu, žalovaný uvedl, že výpovědi žadatelů, vedoucí k zamítnutí žádosti, často nelogické jsou.

Nelogická je výpověď žalobce, který na otázku, jaké jsou majetkové poměry manželky, uvedl: ne, nic nemá, ani auto, ona bydlí s její matkou, ona si pronajímá byt, kde ale nebydlí. Žalovaný zdůraznil, že záznam z pohovoru byl žalobci přetlumočen a žalobce s obsahem záznamu vyslovil souhlas. Během pohovoru byly zaznamenány další rozpory, které se týkaly společné domácnosti. Zatímco žalobce uvedl, že před svatbou manželka bydlela v hotelu a ve společné domácnosti nežili, manželka uvedla, že bydleli u žalobce doma a vedli společnou domácnost. Rozpor byl zaznamenán rovněž v oblasti společných zájmů, kdy žalobce a jeho manželka uváděli zcela odlišné zájmy. Žalovaný i s odkazem na již citovaný rozsudek Krajského soudu v Plzni uznal, že manželství může být v určité počáteční fázi vyhodnoceno jako účelové, nicméně s odstupem času může být tento závěr ve světle nových skutečností přehodnocen. V daném případě má žalovaný za to, že na základě poznatků zjištěných během tohoto šetření byl závěr o existenci účelově uzavřeného manželství ze strany žalobce prokázán. Pokud je s odstupem času prokázáno, že žadatel se nenachází v sociálně složité situaci a manželství se dále vyvíjí, může dojít k přehodnocení tohoto závěru. V daném případě však rozhodnutí o neudělení víza, respektive žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza, nelze označit za nepřezkoumatelné, žalobcovo jednání jednoznačně splňovalo charakteristiku tzv. podvodných sňatků, případně jevu označovaného jako „bezness“, který není typický pouze pro Maroko, ale pro všechny severoafrické státy.

34. Soud zjistil z potvrzení o zaměstnání žalobce, že mu zaměstnavatel poskytne v případě žádosti žalobce volno v délce až tří měsíců a po uplynutí této doby se žalobce může znovu začlenit do práce. Žalobce pracuje jako řidič s měsíčním příjmem 5 000 egyptských liber.
35. Soud zjistil ze zprávy gynekoložky MUDr. E. M. ze dne 27. 6. 2020, že žalobkyně se u ní léčí s primární sterilitou od 2. 8. 2018 podle přiložených čtyř lékařských zpráv z období od 2. 8. 2018 do 3. 10. 2019.
36. Zástupkyně žalobce při jednání soudu namítla vadu, že vízový spis nespĺňuje požadavky § 17 správního řádu, protože i pokud je v dané věci správní řád v určitých částech vyloučen, není vyloučen jako celek. Podle žalobce se při pohovoru vyskytla pouze dvě nekonzistentní vyjádření. Úředník ZÚ se měl dotázat na tyto skutečnosti dále, neboť za správné zjištění skutkového a ostatně i právního stavu odpovídá správní orgán. Správní orgán nikdy nezkoumal komunikaci mezi manžely a závěry dovozuje z pouhého jednoho pohovoru s žalobcem, který na začátku správně neporozuměl otázce a využil práva tlumočnicka. Manželé jsou v neustálém telefonickém kontaktu (i 15x denně), telefonují si a chatovou komunikaci využívají opravdu minimálně. Pokud jde o důkaz o vlastnictví nemovitosti, žalobce má k dispozici dokument egyptského Ministerstva spravedlnosti, který prokazuje, že je skutečně vlastníkem nemovitosti. Ani česká a ani evropská legislativa nevyžaduje k vyhovění žádosti o udělení krátkodobého víza prokázání vlastnictví nemovité věci. Pokud žalovaný odkazuje na rozhodnutí krajského soudu, tomu nelze přisvědčit, a to hned ze dvou důvodů. Pro rozhodnutí krajských soudů jsou závazná výkladová stanoviska soudů vyšších, tzn. Nejvyššího správního soudu. Stejně tak rozhodnutí, na které žalovaný odkázal, operovalo s tím, že v předmětné věci zde měl být důkaz o tom, že manželství bylo uzavřeno účelově. To v případě žalobce v žádném případě prokázáno nebylo a není. Rozhodnutí žalovaného prakticky obsahuje pouze skutečnosti, které dle tvrzení žalovaného svědčí v neprospěch žalobce a pro zamítavé rozhodnutí. Takový přístup není souladný, neboť ať je rozhodnutí o udělení či neudělení víza, respektive jeho přezkoumání, specifickou záležitostí, i tak se na něj musí vztahovat zásada volného hodnocení důkazů. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

37. Zástupce žalovaného namítl, že se jedná o nové skutečnosti, které nebyly známy během vízového řízení, a tyto důkazy včetně dokladů o tvrzeném vlastnictví bytu může žadatel předložit k nové žádosti o vízum poté, co bude obnovena vízová činnost na ZÚ Káhira. Podle žalovaného spis obsahuje poznatky o nejasné ekonomické perspektivě žadatele, kdy je nepochybné, že žadatelovo minulé i současné zaměstnání nezaručuje žadateli takovou pozici, aby bylo možné vyvrátit závěr, že žadatel prostřednictvím sňatku s občankou ČR usiluje o získání práva volného pohybu a pobytu v zemích EU. V napadeném rozhodnutí správní orgán postupoval tak, jak se uvádí v příslušných sděleních Evropské komise, tj. nejprve se zabýval poznatky, které svědčí proti závěru o existenci účelově uzavřeného manželství a později přešel k poznatkům, které tento závěr prokazují. Žalovaný zcela odmítá právní názor žalobce, že spis má splňovat náležitosti § 17 správního řádu. Smysl § 168 zákona o pobytu cizinců, který vylučuje aplikaci části druhé a třetí správního řádu, je takový, aby tato řízení, která jsou upravena přímo aplikovatelným nařízením EU, tj. vízovým kodexem, probíhala co nejrychleji a co nejméně formálním způsobem. Zastupitelské úřady ČR v loňském roce vyřizovaly žádosti téměř jednoho milionu cizinců a je nepředstavitelné, aby všechny vízové spisy splňovaly náležitosti § 17 správního řádu. Rovněž metodika vízového odboru říká, že vízový spis má obsahovat všechny listiny, ovšem není povinností ZÚ vést k těmto spisům tzv. žurnál. Rovněž žádný z rozsudků v oblasti krátkodobých víz tento požadavek nevznsl.
38. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
39. Soud neshledal napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné. Ztotožnil-li se pak žalovaný se závěry ZÚ a potvrdil jejich správnost, nečiní to jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným. Důvody, které žalovaného vedly k vydání rozhodnutí, jsou z odůvodnění seznatelné. Žalovaný vylíčil konkrétní skutkové okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení věci, a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl. Žalovaný se zabýval dostatečně řešenými otázkami a námitkami žalobce a uvedl, proč je shledává nedůvodnými. Je třeba zdůraznit, že je důležité posoudit meritum sporu a poskytnout odpověď na základní námitky, v nichž může být obsažena i odpověď na námitky dílčí (obdobně srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012-54, nebo ze dne 19. 2. 2014, č. j. 1 Afs 88/2013-66).
40. Soud se shoduje rovněž s meritorním posouzením věci ze strany žalovaného a neshledává jeho závěry nezákonnými.
41. Podle § 20 odst. 5 písm. písm. e) zákona o pobytu cizinců cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.
42. Podle § 20 odst. 5 písm. písm. f) zákona o pobytu cizinců cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil podvodného jednání s cílem získat vízum k pobytu na území.
43. Samotný zákon o pobytu cizinců definici manželství uzavřeného účelově neuvádí, Nejvyšší správní soud se však touto problematikou nicméně opakovaně zabýval. Z jeho judikatury

plyne, že posouzení účelovosti uzavřeného manželství je otázkou skutkovou. Veřejné právo přitom nahlíží na manželství autonomně podle svých norem a není vázáno vymezením jeho účelu normami práva soukromého. Vyhovuje-li manželství účelu vymezenému normami soukromého práva, neznamena to automaticky, že jej nelze označit za účelové (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43). Účelovost uzavření manželství je nutné posuzovat po celou dobu správního řízení, a to až do rozhodnutí odvolacího orgánu. Pokud je v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci, není možné takové manželství považovat za účelově uzavřené, ačkoli tomu tak od jeho úplného počátku nebylo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 104/2011-102, č. 2781/2013 Sb. NSS).

44. V rozsudku ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 410/2017-96, pak Nejvyšší správní soud uvedl soubor skutečností, které vyvracejí nebo naopak indikují úmysl účelového uzavření manželství: „V obecné rovině lze za **indikativní faktory**, které svědčí tomu, že žadatel o vízum neuzavřel manželství pouze za účelem obejití právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců, označit např. to, že manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám, nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím, pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu, pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu, pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení atd.), manželství trvá dlouhou dobu. (...) Za podstatné faktory, které jsou-li dány, mohou naopak vést k závěru o účelovém manželství, lze označit např. to, že není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se neshodnou při informací o průběhu seznámení; manželé nehovoří společným jazykem.“
45. Se žalobcem lze obecně souhlasit v tom, že vytržení jedné skutkové okolnosti nemůže samo o sobě sloužit jako důkaz o účelovosti uzavřeného manželství. Žalobce však přehlíží, že v projednávané věci byla zjištěna celá řada okolností, které i ve spojení s délkou trvání předmanželského vztahu vedou k závěru o účelovém uzavření sňatku z jeho strany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j. 7 Azs 389/2018-33). Ve správním řízení je třeba vzít v úvahu všechny okolnosti týkající se věci. Podle § 2 odst. 4 správního řádu *správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly*. Podle § 50 odst. 4 část věty za středníkem správního řádu *správní orgán pečlivě přiblíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci*. To se v daném případě stalo.
46. Žalobce neprokázal tvrzené úspory ve správním ani soudním řízení. Závěr o nestabilní pracovní pozici posiluje skutečnost, že žalobce v Egyptě vystřídal dvě zaměstnání a dle svého tvrzení byl zaměstnaný dva roky v Saúdské Arábii a tři roky v Jordánsku (které manželka vůbec nezmínila), tedy mimo Egypt (navíc, žalobce ani neuvedl, kdy v zahraničí pracoval). Přitom žalobce uvedl, že nerad cestuje a nerad se cítí jako cizinec. Je pak zvláštní, že uzavře narychlo sňatek s cizinkou ze vzdálené a kulturně odlišné země a že chce vůbec cestovat do ČR na tři měsíce. Žalobce nedoložil žádný důkaz o orfi sňatku (listinu, dohodu či jakýkoli důkaz apod.). Pochybnosti vzbuzují data na doložené chatové komunikaci (roky 1969 a 1970). V chatové komunikaci nejsou žádné vážné rozhovory o vztahu, budoucnosti, otázky, které partneři či manželé obvykle řeší, nic vážně míněného, nic o povědomí o (následcích) závažných životních rozhodnutí, nic o společném bydlení a živobytí. Ostatně, pomíjení takových otázek osvědčil i paralelní pohovor s oběma manžely. Ani v době pohovoru, tj. 27. 5. 2019, tedy asi rok od seznámení a 9 měsíců

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

po svatbě, se manželé vůbec nezabývali tím, kde a z čeho budou žít a bydlet, jaké mají zájmy, neznali dobře žádný společný jazyk (ani český, arabský ani anglický). Z pohovoru na počátku vyplynulo po třech jednoduchých dotazech, že žalobce není schopen pohovor v anglickém jazyce vůbec absolvovat. Manželé se podle pohovoru neshodli v datu ani jedné svatby (on řekl sňatek orfi v srpnu, ona v červenci). Manželé zjevně před svatbou orfi spolu nestrávili ani 21 dnů (žalobce neměl volno, pracoval) a zjevně se před svatbou 25. 9. 2018 nepoznali – strávili spolu nejvýše asi 26 dnů, tedy před tak závažným aktem ani jeden měsíc. Svatba orfi se konala při druhém pobytu manželky žalobce v Egyptě a svatba v Káhiře při třetím pobytu. Žalobce si nepamatuje datum svatby v Káhiře (25. 9. 2018), uvedl, že svatba se konala v říjnu. Žalobce si podle pohovoru nepamatoval jméno svědka na svatbě. Žalobce v pohovoru uvedl, že manželka před svatbou spala v hotelu, ale ona uvedla, že před svatbou bydlela u jeho rodiny. Svatby se neúčastnila rodina ani přátelé manželky žalobce; za svědka jí šel žalobcův švagr. Žalobce uvedl, že před svatbou ve společné domácnosti nežili, ale manželka uvedla, že žili. Žalobce tvrdil, že jeho manželka tráví víc času v Egyptě než v ČR, avšak z výpisu cest se toto vůbec nepodává (viz data v bodě 28 – celkem manželka žalobce strávila v Egyptě za asi - více než rok - celkem 130 dnů). Sama manželka žalobce gynekoložce uvedla, že se s manželem nevidí často, jak je uvedeno v lékařské zprávě. Žalobce neprokázal věrohodně ve správním řízení vlastnictví bytu. Žalobce rovněž neprokázal tvrzenou léčbu sterility a vyšetření manželky v Egyptě. Léčbu sterility žalobce ani jeho manželka netvrdili v průběhu celého správního řízení. Manželé se neshodli ani v pojmenování zájmů druhého z manželů (zejména žalobce uvedl, že nerad cestuje a nerad se cítí jako cizinec, manželka uvedla, že mezi žalobcovy zájmy patří cestování; ona uvedla, že on rád vaří, žalobce to vůbec neuvedl; žalobce uvedl, že má rád fotbal a plavání a je dobrým plavcem a fotbalistou; manželka tyto zájmy vůbec neuvedla; žalobce uvedl, že manželka má ráda fotbal, ale ona tento zájem vůbec neuvedla; manželka uvedla, že žalobce má rád kavárny a návštěvy rodiny, žalobce to neuvedl). Pochybnosti vzbuzuje i to, že žalobce uvedl, že při svatbě současně slavil svoje narozeniny a při návštěvě ČR chce slavit svatbu a jeho narozeniny. Paralelní pohovor i následná jednání žalobce a jeho manželky prokázaly, že se manželé navzájem moc nepoznali ani po roce známosti a devíti měsících od svatby a naprostou nepromyšlenost a opomenutí budoucího společného života manželů. Účelovost sňatku prokazuje to, že se žalobce nezačal za celou dobu učit vůbec česky, ani základní fráze.

47. Manželé spolu nežijí, nepomáhají si tak, jako to manželé běžně činí. **Manželé mohli a mohou žít v Egyptě, případně v jiné zemi než ČR, k čemuž od května 2018 dosud nedošlo;** žádnou překážku k tomu ani jeden z manželů do dnešního dne neuvedl; tím spíše je zde závěr o uzavření účelového manželství a chování manželů nevypovídá o tom, resp. vzbuzuje pochybnosti, že minili svůj svazek vážně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 410/2017-96).
48. Žalobce je ekonomickým migrantem, pokud jeho příjmy v Egyptě činí v přepočtu asi 7 000 Kč (asi 5 000 EGP) měsíčně a příjmy manželky v ČR asi 28 000 Kč čistého měsíčně, což je asi čtyřnásobek. Žalobce ve správním řízení neprokázal vlastnictví bytu, žádné úspory ani to, že má k dispozici prostředky na cestu do ČR a zpět a na živobytí v ČR na tři měsíce.
49. Žalobce důvěryhodným způsobem nevysvětlil, proč nežádal alespoň jedenkrát o vízum před svatbou. To vnáší další pochybnosti do tvrzení žalobce o uvážlivém rozhodnutí o uzavření manželství, jak z jeho strany, tak ze strany manželky, a naopak posiluje v kontextu všech okolností závěr o účelovosti uzavřeného manželství.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

50. Soud nesouhlasí s žalobcem, že žalovaný postupoval v rozporu s názorem Soudního dvora EU (dále jen „SDEU“) ve věci C-503/03. Zde šlo o jiné otázky a skutkový stav - Španělsko odmítlo vstup manželovi Španělky, který pocházel z Alžírska a byl veden (z podnětu členského státu) v seznamu Schengenského informačního systému jako osoba, které má být odepřen vstup, a navíc nebylo pochyb o tom, že manželé spolu žili v irském Dublinu. Ve věci C-84/12 státní příslušník Íránu chtěl v Německu navštívit bratra, který tam měl azyl, a neprokázal dostatečné prostředky jak na obživu po dobu svého pobytu, tak na zajištění návratu do Íránu; nové rozhodnutí se zakládalo na existenci převažující pochybnosti o úmyslu žalobce vrátit se zpět. Jak vyplynulo ze stanoviska generálního advokáta v této věci, jde o posouzení rizika nedovoleného přistěhovalectví a dále pochybnost o úmyslu opustit území, což jsou dvě samostatná kritéria. V posuzovaném řízení panuje zásada, podle níž mají státy právo kontrolovat vstup jiných osob než vlastních státních příslušníků na státní území (bod 47). Vízum není chápáno jako právo, nýbrž jako povinnost uložená tomu, kdo si přeje krátkodobě pobývat na území členského státu, tzn. jako předpoklad vstupu na území EU, což lze vysvětlit zejména vlastní funkcí víza. Vízum chápáné jako předchozí oprávnění ke vstupu na území je nástrojem kontroly vstupů na státní území, a tím i migračních toků, a stejně tak může být i nástrojem zahraniční a bezpečnostní politiky. Činnost prováděná na úrovni Unie ve vízové oblasti přitom sleduje jednoznačně spíše defenzivní cíl, a sice boj proti nedovolenému přistěhovalectví a zamezení spekulativnímu podávání žádostí o víza („visa shopping“), tzn. zamezení tomu, aby členský stát přijal vízovou politiku, o níž bude všeobecně známo, že je k žadatelům vstřícnější, neboť taková politika představuje potenciálně riziko destabilizace schengenského prostoru kvůli absenci kontrol na vnitřních hranicích. Podle zdejšího soudu v posuzovaném případě pak rozhodnutí žalovaného zcela vyhovuje požadavkům podle rozsudku SDEU ve věci C-84/12, individuální okolnosti věci byly posouzeny dostatečně.
51. Řízení v posuzované věci je zahajováno na žádost a je ovládáno zásadou dispoziční. Podstatou dispoziční zásady je mimo jiné povinnost účastníka řízení (žadatele) tvrdit rozhodné skutečnosti a navrhopat k prokázání svých tvrzení důkazy. Bylo tedy na žalobci, aby správnímu orgánu poskytl veškeré relevantní informace. Obdobné závěry vyplývají z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, ve kterém je výslovně uvedeno *„řízení zahajovaná na návrh, tedy i řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, nejsou ovládána zásadou vyšetřovací a koncentrace řízení je v nich namístě. Je zejména v zájmu žadatele (zde stěžovatele), aby shromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné podklady. Pokud tak stěžovatel neučinil, je současná situace důsledkem pouze jeho nečinnosti; správní orgány při zjišťování skutkového stavu nepochybily, neboť musely vycházet z podkladů, které měly k dispozici“*. Námitka nezákonného přenášení důkazního břemene nebyla opodstatněná. Žalobce byl povinen svá tvrzení prokázat.
52. Jako nedůvodnou shledal soud námitku porušení přezkumné činnosti žalovaným. Otázkou, zda podáním žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza dle § 180e zákona o pobytu cizinců je zahájeno řízení o opravném prostředku proti rozhodnutí o neudělení víza, se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 7. 2017, č. j. 5 Azs 199/2016-20, a dospěl k závěru, že žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza představuje specifický řádný opravný prostředek, na jehož základě je znovu posuzováno, zda byly v dané věci naplněny důvody pro neudělení víza. Za použití části čtvrté správního řádu nejde o formální řízení ve smyslu § 9 správního řádu. V posuzovaném případě se žalovaný ztotožnil s důvody ZÚ, ty rozvedl a žádné nové dokazování neprováděl. Není pravda, že závěr o účelovém manželství zazněl až

v rozhodnutí žalovaného, ZÚ ho vyslovil v závěru svého rozhodnutí (viz citace v bodě 30 tohoto rozsudku), byť je účelovost manželství konstatována nepřímou slovy § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Žalobce však byl zastoupen při podání žádosti o nové posouzení důvodů advokátkou, nemůže tak namítat neporozumění odůvodnění.

53. Nedůvodná je námitka, že ZÚ nebo žalovaný měli žalobce vyzvat k odstranění vad žádosti. Ani dle soudu žádost neobsahovala vady, které by bránily rozhodnutí ve věci samé.
54. Námitka nezákonnosti napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že vízový spis byl žurnalizován nesprávně a v rozporu s § 17 správního řádu, byla podána po zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Nad rámec rozhodnutí soud dodává, že podle § 168 zákona o pobytu cizinců se na postup správních orgánů v řízeních uvedených v tomto ustanovení, v rámci něhož je uveden také § 180e zákona o pobytu cizinců, který je aplikován v nyní projednávané věci, nevztahují ustanovení části druhé a třetí správního řádu, tedy ustanovení o správním řízení. Z dikce § 177 odst. 2 správního řádu plyne, že v případě, že se nepoužije část druhá a třetí správního řádu, postupuje se dle části čtvrté správního řádu. Ve všech řízeních vyjmenovaných v § 168 zákona o pobytu cizinců se proto bude postupovat dle části čtvrté správního řádu. Nepůjde tak o formální správní řízení ve smyslu § 9 správního řádu (blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2017, č. j. 5 Azs 199/2016-20). Ostatně, žalobce ani při soudním jednání nenamítl nic, co by mohlo vést k závěru, že způsob vedení spisu negativně zasáhl do jeho veřejných subjektivních práv a napadené rozhodnutí proto bylo nezákonné.
55. Soud za dané situace shledal výslech manželky (navržený až při jednání soudu) s ohledem na okolnosti a žalobní námitky věci jako nadbytečný, protože by ani podle odůvodnění navrhovaného důkazu nevyvrátil skutečnosti zjištěné při pohovoru a uvedené ve správním spise.
56. Jako nadbytečný shledal soud i důkaz potvrzením o vlastnictví bytu, protože napadené rozhodnutí by v testu zákonnosti obstálo i v případě osvědčení vlastnictví bytu.
57. Soud uzavírá, že za účelové sňatky lze označit sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok. V obecné rovině lze za indikativní faktory, které svědčí tomu, že žadatel o vízum neuzavřel manželství pouze za účelem obejití právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců označit, např. to, že manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám, nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím, pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu, pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu, pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení atd.), manželství trvá dlouhou dobu. Žádné takové faktory v projednávané věci naplněny nebyly. Za podstatné faktory, které jsou-li dány, mohou naopak vést k závěru o účelovém manželství, lze označit např. to, že není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se neshodnou o bližších informacích ke svatbě, zájmům, vzdělání, práci, rodině, společně stráveném čase; manželé nehovoří společným jazykem. Takové okolnosti byly správními orgány v projednávané věci zjištěny a popsány, přičemž žalobci se je hodnověrným způsobem zpochybnit nepodařilo.
58. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I tohoto rozsudku. Žalobce nevnesl ve správním řízení ani v žalobě do skutkového stavu zjištěného žalovaným důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu.

59. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročez se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 2. července 2020

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně